

Voorzitter, collega-raadsleden, collegeleden, aanwezigen in de zaal en mensen thuis, we willen vandaag beginnen met een woord van dank. Een dankjewel en complimenten aan het college, alle opstellers van de begroting en aan een ieder die hieraan heeft bijgedragen. Er ligt een duidelijk stuk voor ons. Een stuk waar wij ons grotendeels in kunnen vinden.

Een persoonlijke noot nog even aan het begin. Hoewel ik hier ook stond ten tijden van de vaststelling van de herziene kaderstellingen afgelopen maart, is het de eerste keer dat ik tijdens de begroting hier sta. En u mag best weten dat ik dat redelijk spannend vind. Maar ik ben zeker ook trots dat ik hier mag staan namens Lokaal Peel en Maas.

Vandaag bespreken we in deze raadszaal de begroting van de Gemeente Peel en Maas voor het jaar 2025. Het is de eerste begroting nadat we op 4 van de 6 domeinen de kaderstellingen hebben herzien. We zijn blij om te zien dat de aangepaste kaderstellingen Ruimte, Sociaal Domein, Vitale Gemeenschappen en Economie zijn verwerkt in deze begroting en dat het college door middel van uitvoeringsafspraken actief aan de slag gaat.

We kijken naar een solide begroting met een positief saldo. We zien een realistisch beeld van nu en voor de komende jaren. Het gaat vaak over ravijnjaar 2026, waarin het voornamelijk voor gemeenten op financieel gebied dramatisch zou worden. Echter met de huidige cijfers zien we dat de gevolgen voor Peel en Maas beperkt blijven. Dat stemt ons positief.

MENTALE GEZONDHEID/SOCIAAL DOMEIN

Voorzitter, in de afgelopen 2 jaar heeft Lokaal Peel en Maas in diverse bijdragen stil gestaan bij het onderwerp mentale gezondheid. In de vorm van een motie in 2022, in 2023 door te onderstrepen welke successen er al behaald waren en aan het begin van dit jaar hebben we mentale gezondheid zeker ook terug laten komen bij de kaderstelling Sociaal Domein.

Het doet ons dan ook erg goed om te lezen dat heel prominent in de begroting is benoemd dat '2025 het jaar van de mentale gezondheid wordt'. Op deze plek kunnen wij dan nu veel ideeën gaan benoemen, aandacht vragen voor specifieke doelen en/of groepen, daar passen we nu voor. Na het indienen van de motie, die raadsbreed gesteund werd, hebben we juist gezien dat in samenwerking met lokale mensen het gesprek en daarmee het resultaat op gang kwam. We hebben er vertrouwen in dat er in 2025 veel mooie initiatieven zullen worden bedacht, opgezet, uitgebreid en ondersteund om aan dit zeer belangrijke thema verder te werken. Wij willen graag alle inwoners oproepen om mee te denken, juist door deze inbreng krijgt het thema meer kleur en inhoud.

Op het gebied van zorg maken we ons ook zorgen. Afgelopen jaar zijn er veel berichten naar buiten gekomen van noodlijdende organisaties. Organisaties die een belangrijke functie hebben binnen het zorglandschap maar door financiële problemen in zwaar weer komen waardoor de zorg onder druk kan komen te staan.

Onlangs kwam daar het bericht van de Veiligheidsregio Noord-Limburg bij. Het gaat niet goed met de GGD. De vaccinaties bij kinderen lopen al vertraging op. Dat geeft reden tot zorgen.

De GGD vertolkt een hele belangrijke rol in de volksgezondheid van jong en oud. Inmiddels weten we dat we in Peel en Maas van 4 naar 2 consultatiebureaus gaan. Wij zien het consultatiebureau als het kijkje achter de voordeur zonder aan de voordeur te komen. Met het beeld dat we nu krijgen vragen wij ons af: hoe ziet de toekomst van de GGD eruit? In de kadernota hebben we onze zorgen hierover al geuit. Wij vinden dat de raad hierin een rol moet pakken. Hoe staan de andere fracties hierin?

In dit kader zijn wij van mening dat we via positieve gezondheid en/of preventie beter in staat zijn om zorg te voorkomen. We zijn blij om te lezen dat er ingezet wordt op fietsgebruik door middel van snelfietspaden, fietsparkeerplaatsen en wegen waar de auto te gast is. Juist rondom positieve gezondheid zouden we graag meer aandacht zien in de vorm van bijvoorbeeld een campagne.

WONEN

Voorzitter, woning- en woonkavelsplitsing was tijdens de verkiezingen een van onze speerpunten. Onlangs is er een evaluatie geweest, op basis daarvan zijn de regels versoepeld. Er is tegemoet gekomen aan de geluiden uit de samenleving. Dat zijn positieve ontwikkelingen op dit thema.

Het woonmanifest dat door een groot aantal inwoners is opgesteld, onderstreept nog maar eens de ernst van de krapte op de woningmarkt. We pakken dit in gezamenlijkheid verder op; raad, college en opstellers. Deze ontwikkeling in combinatie met de versnelling op de woningmarkt die het college gaat doorvoeren in 2025 zien we graag. We zouden dan ook willen zeggen: schouders eronder en op naar meer woonruimte. Kan het niet linksom dan maar rechtsom zolang we maar niet in cirkels blijven ronddraaien.

NATUUR/BOMEN

Voorzitter, in 2019 diende onze partij de motie 'het 7.319-bomenplan' in. Met als doel: meer bomen in Peel en Maas, de symbolische boodschap was dat er dan uiteindelijk voor iedere inwoner een boom in de gemeente zou staan. Onlangs hebben we te horen gekregen dat er 1.334 bomen van het originele plan daadwerkelijk zijn gepland. Het afgelopen jaar hebben we gezien dat in Maasbree een straat zich samen met het dorpsoverleg heeft gemeld bij de gemeente: er zijn in de Molenstraat aldaar 26 bomen in voortuinen gepland. We zijn heel blij om te zien dat inwoners en organisaties zelf heel actief aan de slag zijn gegaan met het aanplanten van meer bomen. Via deze weg zouden we dan ook alle inwoners erop willen wijzen dat iedereen binnen de bebouwde kom voor de voortuin 1 of 2 bomen kan aanvragen bij de gemeente. In het voorjaar van 2025 gaan de nieuwe inschrijvingen weer open.

INTEGRALE VEILIGHEID

Enkele weken geleden is de gemeenteraad via een themasessie bijgepraat op het gebied van Integrale Veiligheid. Is het pais en vree in Peel en Maas? Nee, natuurlijk niet we wonen niet op een utopisch eiland. Wel zijn er ook veel positieve zaken te benoemen. De rol van de BOA's werkt dé-escalerend en hoewel de BOA door de buitenwereld nog wel eens als 'nep-agent' gezien wordt, dat zien wij niet zo, dragen ze bij aan een veilig, leefbaar en net Peel en Maas. De samenwerking wordt daarin ook zeker met de politie opgepakt en dat wordt door het korps erg gewaardeerd.

De inspanningen van bestuurders in heel Noord-Limburg en zeker ook onze oud-burgemeester Delissen op het gebied van de politiecapaciteit hebben hun vruchten afgeworpen. Vanaf

volgend jaar gaat het basisteam Horst-Peel en Maas uitbreiden met 16 procent. Hoe raar dat ook klinkt is dat een ontwikkeling die we al jaren hopen te zien maar nu ook echt gaan zien!

KUNST EN CULTUUR

Voorzitter, enkele weken geleden heeft onze fractie schriftelijke vragen gesteld over de rol van de kermis in Peel en Maas. We worden nu ook wel de 'Kermis-partij' genoemd, een geuzennaam als u het ons vraagt! De beantwoording van onze vragen geeft veel duidelijkheid. Met de kennis van nu zouden we ook graag een oproep doen om te onderzoeken of het mogelijk is een familie-uurtje toe te voegen aan de kermissen in Peel en Maas. Wij stellen ons voor dat bijvoorbeeld de prijzen dan wat gereduceerd worden. Zodat iedereen nog meer kan genieten van de kermis. Daarnaast zouden we willen vragen of in de evaluatie van de kermissen ook gekeken wordt of 'het eerste kwartier gratis' wat in enkele kernen al de opening van de kermis is, op meerdere plekken kan worden geïntroduceerd. Sluit de wethouder zich aan bij deze boodschap?

Onlangs zijn we wederom benaderd door het Museum Peel en Maas. Zij wachten namelijk al een tijdje op de nieuwe toegangspoort om het museum de entree te geven die het verdient. We zouden hier nogmaals de aandacht voor willen vragen.

Op 1 november jongstleden werd in DOK6 de cultuurprijs 2024 uitgereikt. Stichting Kunst en Cultuur Baarlo won de cultuurprijs en de stimuleringsprijs werd uitgereikt aan STARS een initiatief van kinderkoor Mekiko en de jeugdharmonie uit Meijel. Op deze avond werden alle aanwezigen daarnaast in een cultureel bad gedompeld. Met optredens van diverse artiesten en verslagen van de vele culturele hoogtepunten die Peel en Maas kende afgelopen jaar. We hebben kunnen zien hoe mooi cultuur in Peel en Maas te beleven valt!

ZELFSTURING

Voorzitter, ik ga langzaamaan afsluiten. Het zal geen verrassing zijn dat wij als Lokaal Peel en Maas groot voorstander zijn van zelfsturing. Speerpunt tijdens de verkiezingen, maar ook prominent terug te vinden in het coalitieakkoord. Zelfsturing is niet af; het is een proces dat altijd blijft lopen. Zelfsturing zal ook nooit iets 'afs' worden, het is een proces dat constant geëvalueerd en aangescherpt moet worden. Voor ons staat echter absoluut voorop, dat zelfsturing bij Peel en Maas hoort en daar zullen we ons hard voor blijven maken;

Gemeenschappen vertrouwen, zodat zij ruimte hebben om te bouwen!

Ten slotte, in het betoog van Lokaal Peel en Maas rondom de vaststelling van de kaderstellingen hebben we 22 keer het woord 'samen' gebruikt. Daarmee sluiten we vandaag ook af. We willen het samen doen in Peel en Maas; we doen het samen in Peel en Maas. Een boodschap aan iedereen: kijk naar elkaar om, sta open voor elkaar, leef met elkaar en zorg voor elkaar. Ieder in zijn eigen kracht en op zijn eigen manier, maar verlies elkaar niet uit het oog. Laten we het in Peel en Maas vooral samen blijven doen nu en in de toekomst.